

Brych L.P. The value of elements of offenses (depending on their functional purpose) in distinguishing between appropriate legal constructions.

The difference value of elements of offenses in differentiating their importance for criminal-legal qualification of the committed is specified. It's analyzed the differentiation functions can be fulfilled only by elements which are obligatory for that or other crime. Determination of these functions is shown by the correlation between concepts which reflect corresponding elements, and the last – by the objective essence of phenomena that are indicated by the relevant concepts.

Key words: *common elements of crime, distinguished elements of crime, specific elements of crime, additional elements of crime.*

Стаття надійшла 20 лютого 2013 р.

УДК 343.982(343.35)

**В.І. Василичук,
В.Р. Сливенко**

ПРАВОВИЙ СТАТУС СУБ'ЄКТІВ ПРОФІЛАКТИКИ ЗЛОЧИНІВ У БЮДЖЕТНІЙ СФЕРІ

Розкриваються питання стосовно правового статусу суб'єктів профілактики злочинів у бюджетній сфері, а також надається пропозиція щодо їх удосконалення.

Ключові слова: *правовий статус, злочини, бюджетна сфера, профілактика.*

Постановка проблеми. Прийняті вищими органами законодавчої і виконавчої влади України організаційні, правові й інші заходи щодо посилення протидії злочинам у бюджетній сфері деякою мірою вплинули на зміцнення режиму економії бюджетних коштів і зменшення кількості порушень бюджетної дисципліни.

Останні роки засвідчили тенденцію до зменшення удвічі загальних обсягів утрат бюджетних ресурсів, що є результатом посилення державного регулювання у сфері бюджетних відносин, зокрема, заборона проведення безготівкових форм розрахунків, переведення на казначейське обслуговування видатків державного бюджету, посилення державного фінансового контролю. Але рівень правопорушень у бюджетній сфері залишається значним.

Одне з провідних місць у протидії злочинам у даній сфері відводиться правоохоронним органам та органам контролю, які наділені відповідними повноваженнями.

Метою даної статті є виокремити суб'єктів протидії злочинам у бюджетній сфері, а також розкрити їх правовий статус.

Стан дослідження. Окремі аспекти правового статусу суб'єктів протидії злочинів у бюджетній сфері, були досліджені у працях вітчизняних та зарубіжних вчених В.І. Антипова, В.Т. Білоуса, О.Ю. Заблоцької, В.П. Захарова, М.І. Камлика, О.Є. Користіна, В.В. Лисенка, Д.Й. Никифорчука, І.М. Ніщети, Л.П. Скалозуба, С.С. Чернявського та ін.

Однак, незважаючи на збільшений за останні роки інтерес юридичної науки до проблем оперативно-розшукової профілактики злочинам у бюджетній сфері, зокрема правового статусу суб'єктів протидії злочинам, виникають все нові питання, які потребують досліджень.

Виклад основних положень. Профілактика злочинів у сфері економіки може бути як окремо спрямована діяльність державного чи громадського органу, а також конкретної особи, так і побічним наслідком таких дій. Відповідно до цього, виокремимо спеціалізовані і неспеціалізовані суб'єкти профілактики злочинів у бюджетній сфері [1, с. 323].

Як свідчить аналіз дослідження, в роботі спеціалізованих суб'єктів профілактики злочинів у бюджетній сфері це є головним видом їх діяльності. До таких суб'єктів належать правоохоронні органи, суд, прокуратура, оперативні підрозділи (МВС, СБУ, ДПА), органи контролю: податкові, антимонопольні, фінансові інспекції тощо, які здійснюють фінансовий та інші види нагляду й контролю.

До недержавних суб'єктів, які здійснюють протидію злочинам у бюджетній сфері в рамках своєї основної діяльності, належать: представники громадськості, засоби масової інформації тощо.

За результатами анкетування оперативних працівників, 85% респондентів на запитання «Як Вами класифікуються суб'єкти протидії злочинам у бюджетній сфері?» відповіли: *які здійснюють контроль за дотриманням бюджетного законодавства; які безпосередньо виявляють, документують злочини у даній сфері.* (При цьому слід зазначити що ніхто з респондентів не відмітив, що суб'єкти, які викривають злочини у бюджетній сфері, повинні здійснювати і профілактичну функцію).

Отже, суб'єкти державної протидії злочинам у бюджетній сфері становлять певну структуру, яку ми класифікуємо на:

– суб'єктів, які здійснюють *контроль* за дотриманням бюджетного законодавства України відповідно до вимог розділу 5 Бюджетного кодексу;

– *спеціалізованих* суб'єктів, які *виявляють та документують* злочини в бюджетній сфері, а також здійснюють оперативно-профілактичні заходи із запобігання їм.

Так, до суб'єктів, які здійснюють *контроль за дотриманням бюджетного законодавства України*, належать:

1) *Верховна Рада України*, що здійснює контроль за дотриманням бюджетного законодавства у процесі:

– визначення бюджетної політики на наступний бюджетний період;

– розгляду проекту та прийняття Закону про Державний бюджет України;

– внесення змін до Закону про Державний бюджет України;

– виконання Закону про Державний бюджет України, у тому числі шляхом заслуховування звітів про виконання Державного бюджету України (у тому числі звіти головних розпорядників коштів державного бюджету про використання ними бюджетних коштів та результати виконання відповідних бюджетних програм);

– розгляду річного звіту про виконання закону про Державний бюджет України;

– використання кредитів (позик), що залучає держава від іноземних держав, банків і міжнародних фінансових організацій.

Верховна Рада України здійснює контроль за діяльністю Рахункової палати щодо виконання нею повноважень, визначених Конституцією України.

До повноважень Комітету Верховної Ради України з питань бюджету належать:

– підготовка питання щодо бюджетної політики на наступний бюджетний період та попередній розгляд проекту закону про Державний бюджет України;

– надання до поданих на розгляд Верховної Ради України законопроектів висновків щодо їх впливу на показники бюджету та відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини;

– попередній розгляд річного звіту про виконання Закону про Державний бюджет України та підготовка проекту рішення щодо цього звіту для розгляду Верховною Радою України;

– попередній розгляд інформації Кабінету Міністрів України, Міністерства фінансів України, Державного казначейства України, інших центральних органів виконавчої влади про стан виконання Закону про Державний бюджет України протягом відповідного бюджетного періоду;

– взаємодія з Рахунковою палатою (включаючи попередній розгляд висновків і пропозицій Рахункової палати).

За зверненням Комітету Верховної Ради України з питань бюджету органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування надають інформацію про державний бюджет та місцеві бюджети, необхідну йому для підготовки та попереднього розгляду бюджетних питань. Комітети Верховної Ради України беруть участь у попередньому розгляді питання щодо бюджетної політики на наступний бюджетний період та проекту Закону про Державний бюджет України, а також попередньо розглядають питання про виконання Державного бюджету України (включаючи висновки і пропозиції Рахункової палати щодо використання коштів Державного бюджету України) у частині, що віднесена до компетенції комітетів;

2) *Рахункова палата*, яка наділена повноваженнями з контролю за використанням коштів Державного бюджету України, у тому числі на обслуговування і погашення державного боргу. Рахункова палата подає Верховній Раді України висновки та пропозиції щодо стану використання коштів Державного бюджету України за підсумками кожного кварталу;

3) *Міністерство фінансів України*, що здійснює контроль за дотриманням бюджетного законодавства на кожній стадії бюджетного процесу як щодо державного бюджету, так і місцевих бюджетів, якщо інше не передбачено законодавством України.

Міністерство фінансів України в межах своїх повноважень забезпечує реалізацію єдиної державної політики у сфері контролю за дотриманням бюджетного законодавства, координує та спрямовує діяльність органів виконавчої влади, уповноважених на проведення контролю за дотриманням бюджетного законодавства, визначає основні організаційно-методичні засади та дає оцінку функціонуванню систем внутрішнього контролю і внутрішнього аудиту, якщо інше не передбачено законодавством.

Місцеві фінансові органи здійснюють контроль за дотриманням бюджетного законодавства на кожній стадії бюджетного процесу щодо місцевих бюджетів.

Міністерство фінансів України та місцеві фінансові органи у встановленому законодавством порядку одержують від центральних і місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій, банків та інших фінансових установ усіх форм власності пояснення, матеріали та інформацію з питань, що виникають під час складання, розгляду, затвердження і виконання бюджетів та звітування про їх виконання;

4) *Державне казначейство України*, на яке покладено контроль за дотриманням бюджетного законодавства. Йому належить здійснення контролю за веденням бухгалтерського обліку всіх надходжень і витрат державного бюджету та місцевих бюджетів, складанням та поданням фінансової і бюджетної звітності; бюджетними повноваженнями при зарахуванні надходжень бюджету; відповідністю кошторисів розпорядників бюджетних коштів показникам розпису бюджету; відповідністю взятих бюджетних зобов'язань розпорядниками бюджетних коштів відповідним бюджетним асигнуванням, паспорту бюджетної програми (у разі застосування програмно-цільового методу в бюджетному процесі); відповідністю платежів взятим бюджетним зобов'язанням та відповідним бюджетним асигнуванням.

Державне казначейство України в межах своїх повноважень забезпечує організацію та координацію діяльності головних бухгалтерів бюджетних установ та контроль за виконанням ними своїх повноважень шляхом оцінки їх діяльності.

Для розуміння суті та відмінності контрольних функцій покладених на органи казначейства та органи ДФІ і правоохоронні органи, слід зазначити, що органи Державного казначейства України здійснюють попередній та поточний або документальний контроль на стадії реєстрації зобов'язань та на стадії перерахування коштів. А органи Фінансової інспекції та правоохоронні органи здійснюють подальший контроль за результатами проведених господарських операцій та проведених платежів, тобто контроль за використанням бюджетних коштів.

Відповідно до статті 112 Бюджетного кодексу, Державне казначейство України наділено контрольними повноваженнями за дотриманням бюджетного законодавства. Усього їх нараховується п'ять:

1) здійснення контролю за веденням бухгалтерського обліку всіх надходжень і витрат державного бюджету та місцевих бюджетів, складанням та поданням фінансової і бюджетної звітності. Цей контроль реалізується через встановлення Державним казначейством

України правил ведення бухгалтерського обліку операцій з виконання бюджетів та контролю за дотриманням цих правил;

2) контролю бюджетних повноважень при зарахуванні надходжень бюджету, що здійснюється у процесі обслуговування дохідної частини бюджетів органами Державного казначейства на стадіях зарахування, повернення помилково та надмірно зарахованих платежів, відшкодування податку ПДВ, розмежування надходжень між рівнями бюджетів та фондами, при наданні дотації вирівнювання місцевим бюджетам та перерахуванні міжбюджетних трансфертів;

3) здійснення контролю за відповідністю кошторисів розпорядників бюджетних коштів показникам розпису бюджету;

4) здійснення контролю за відповідністю взятих бюджетних зобов'язань розпорядниками бюджетних коштів відповідним бюджетним асигнуванням, паспорта бюджетної програми, тобто документа, що визначає мету, завдання, напрями використання бюджетних коштів, відповідальних виконавців та інші характеристики бюджетної програми відповідно до бюджетного призначення, встановленого законом;

5) здійснення контролю за відповідністю платежів взятим бюджетним зобов'язанням та відповідним бюджетним асигнуванням. Цей контроль включає в себе перевірку первинних документів, які підтверджують правомірність витрат та відповідність зобов'язань кошторисам розпорядників та одержувачів бюджетних коштів [2].

Таким чином, органи Державного казначейства є єдиними виконавцями попереднього контролю та контролю на стадії здійснення платежу і здійснюють цей контроль не вибірково, а суцільним способом на постійній основі. Такий вичерпний попередній контроль є ефективнішим, ніж контроль за результатами, тому що більшість недоліків та порушень після проведення перевірки вже неможливо усунути.

Органи Державного казначейства України забезпечують казначейське обслуговування державного та понад 12 тис. місцевих бюджетів, майже 62 тис. розпорядників та одержувачів бюджетних коштів й інших клієнтів, які здійснюють щорічно близько 70 млн. платежів [3].

До прийняття нової редакції Бюджетного кодексу органи казначейства надавали відмови, а 2011 р. надають попередження про неналежне виконання бюджетного законодавства в реєстрації зобов'язання або фінансового зобов'язання та у прийнятті до виконання платіжних доручень.

Відмітку про попередження (номер та дата попередження) ставлять у Реєстрі зобов'язань або в Реєстрі фінансових зобов'язань у графі «Примітка».

Попередження про неналежне виконання бюджетного законодавства щодо взяття або реєстрації зобов'язань (фінансових зобов'язань) реєструють органи Державного казначейства України в журналі реєстрації попереджень.

Розпорядник бюджетних коштів усуває порушення у строк до 30 календарних днів, про що повідомляє відповідний орган Державного казначейства України та, за наявності, подає виправлені документи до відповідного органу казначейства.

І якщо інформація, що зазначена в документах, відповідає вимогам бюджетного законодавства, органи державного казначейства здійснюють їх реєстрацію та в подальшому оплату.

У разі неповідомлення розпорядником бюджетних коштів про усунення порушення орган Державного казначейства України зобов'язаний оформити протокол про бюджетне правопорушення та повідомити про виявлене порушення бюджетного законодавства органи державної контрольно-ревізійної служби для вжиття заходів відповідно до законодавства України.

Специфікою роботи казначейської служби при здійсненні поточного контролю є те, що Державне казначейство належить до учасників системи електронних платежів Національного банку України. Вищевказаний фактор вимагає перевірки також усіх банківських реквізитів та дотримання інших вимог Національного банку з оформлення платіжних документів.

При цьому відповідальність за взяті зобов'язання, їх зміст, правильність оформлення та достовірність інформації, включеної до реєстрів, своєчасність реєстрації зобов'язань та фінансових зобов'язань, правильність заповнення розрахункового документа (номери рахунків, коди банків, суми податків, коди бюджетної класифікації тощо) несуть безпосередньо бюджетні установи. Ця норма передбачена ст. 51 Бюджетного кодексу України та (п. 2.12) Порядком обліку зобов'язань (наказ 136);

5) органи Державної контрольно-ревізійної служби (Державна фінансова інспекція) [4] України, що здійснюють контроль за цільовим та ефективним використанням коштів державного бюджету та місцевих бюджетів (включаючи проведення державного фінансового аудита); цільовим використанням і своєчасним поверненням кредитів

(позик), одержаних під державні (місцеві) гарантії; достовірністю визначення потреби в бюджетних коштах при складанні планових бюджетних показників; відповідністю взятих бюджетних зобов'язань розпорядниками бюджетних коштів відповідним бюджетним асигнуванням, паспорта бюджетної програми (у разі застосування програмно-цільового методу в бюджетному процесі); веденням бухгалтерського обліку, а також складанням фінансової і бюджетної звітності, паспортів бюджетних програм та звітів про їх виконання (у разі застосування програмно-цільового методу в бюджетному процесі), кошторисів та інших документів, що застосовуються в процесі виконання бюджету; станом внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту у розпорядників бюджетних коштів.

Державна фінансова інспекція України щомісячно надає Верховній Раді України, Кабінету Міністрів України та Міністерству фінансів України звіти про узагальнені результати контролю за дотриманням бюджетного законодавства.

Як свідчить аналіз дослідження, Державний фінансовий контроль реалізується Державною фінансовою інспекцією через проведення державного фінансового аудиту, перевірки державних закупівель та інспектування.

Державний фінансовий аудит є різновидом державного фінансового контролю і полягає в перевірці та аналізі фактичного стану справ щодо законного та ефективного використання державних чи комунальних коштів і майна, інших активів держави, правильності ведення бухгалтерського обліку і достовірності фінансової звітності, функціонування системи внутрішнього контролю.

Результати державного фінансового аудиту та їх оцінка викладаються у звіті.

Перевірка державних закупівель полягає в документальному та фактичному аналізі дотримання підконтрольними установами законодавства про державні закупівлі та проводиться органами державної контрольно-ревізійної служби на всіх стадіях державних закупівель. *Результати перевірки державних закупівель викладаються в акті.*

Інспектування здійснюється у формі ревізії та полягає в документальній і фактичній перевірці певного комплексу або окремих питань фінансово-господарської діяльності підконтрольної установи, яка повинна забезпечувати виявлення наявних фактів порушення законодавства, встановлення винних у їх допущенні посадових і матеріально відповідальних осіб.

Результати ревізії викладаються в акті.

Порядок проведення ДФІ державного фінансового аудиту та інспектування встановлюється Кабінетом Міністрів України.

На підконтрольних установах, щодо яких за відповідний період їх фінансово-господарської діяльності, згідно з цим Законом, проведено державний фінансовий аудит, інспектування за ініціативою органів ДФІ не проводиться.

Порядок проведення перевірок державних закупівель визначається ДФІ України.

Контроль за дотриманням законодавства щодо закупівель здійснюється як у порядку проведення перевірки державних закупівель, так і під час державного фінансового аудиту та інспектування [5, с. 34].

До суб'єктів, які *протидіють злочинам у бюджетній сфері, а також здійснюють оперативно-профілактичні заходи*, належать:

1) підрозділи Міністерства внутрішніх справ України: ДСБЕЗ; підрозділи по боротьбі з організованою злочинністю;

2) підрозділи ДПА України: податкова міліція;

Усі вищезазначені суб'єкти тією чи іншою мірою здійснюють профілактичний вплив на злочини в бюджетній сфері. Але такий критерій чи навряд правомірний, коли йдеться про конкретизацію суб'єктів.

Як свідчить аналіз практики, вагома частка злочинів у бюджетній сфері виявляється та припиняється підрозділи ДСБЕЗ МВС України.

Аналіз стану оперативної обстановки свідчить, що підрозділи ДСБЕЗ у бюджетній сфері виявляють у середньому 90% злочинів від загальної кількості, зокрема: 2005 р. – 89,7%; 2006 р. – 74%; 2007 р. – 87,8%; 2008 р. – 92,7%; 2009 р. – 92%; 2010 р. – 93,1%; 2011 р. – 94,3%. Решта припадає на інші оперативні підрозділи МВС, податкової міліції [3].

Керівна роль служби оперативних підрозділів, які протидіють злочинам у бюджетній сфері, зумовлена завданнями, що стоять перед ними, головними напрямками їх діяльності, структурної побудови, функціональними обов'язками керівників й оперативних працівників, а також іншими обставинами.

Як свідчить практика, основна тенденція розвитку управління оперативними підрозділами полягає в намаганні знайти раціональну організаційну структуру управління.

Ми поділяємо думку науковців, що структура є якісно визначеним порядком внутрішнього зв'язку між елементами системи [6, с. 34].

Організаційна структура не має матеріального змісту. Зовні вона виявляється в різних організаційних схемах, у нормативних документах.

Отже, організаційна структура управління в діяльності оперативних підрозділів – це сукупність її підрозділів і посадових осіб, які здійснюють управлінські функції, пов'язані схемою розподілу між ними функцій і повноважень, покладених на оперативний підрозділ узагалі [7, с. 123].

Наявність в організаційній структурі тільки управлінських посад і підрозділів свідчить про те, що її головним призначенням є забезпечення єдності й упорядкування підрозділу управління. Остання досягається за допомогою організаційних зв'язків, які встановлюють характер і межу підпорядкування одних працівників іншими [8, с. 20].

Першим спеціалізованим підрозділом у системі МВС, що став вести цілеспрямовану протидію з корисливими злочинами економічної спрямованості, була служба боротьби з розкраданнями соціалістичної власності, створена Наказом НКВС СРСР від 16 березня 1937 р.

Саме цим наказом було затверджено і «Положення про відділ по боротьбі з розкраданнями соціалістичної власності та спекуляцією ГУРСМ НКВС СРСР». Згідно з ним, було створено цю службу для боротьби з розкраданням соціалістичної власності в організаціях й установах держторгівлі, споживчої та інвалідної кооперації, заготівельних організаціях й ошадкасах, а також для боротьби зі спекуляцією [9, с. 335].

Працівники цієї служби виконували завдання щодо протидії з розкраданнями соціалістичної власності та спекуляцією майже до кінця 80-х років.

У процесі дослідження ми вивчили та узагальнили структурну побудову підрозділу боротьби з розкраданням соціалістичної власності та спекуляції, у подальшому – ДСБЕЗ розпочинаючи з 1989 р. й донині, що спеціалізуються на протидії злочинам у бюджетній сфері.

Так, перші прояви щодо утворення спеціалізованих підрозділів з протидії злочинам у бюджетній сфері було закладено у 2001 році, що спонукало розробленням нової структури Департаменту ДСБЕЗ.

Головною метою розроблення нової структури центрального апарату Департаменту ДСБЕЗ було удосконалення організації роботи служби в умовах переходу України до ринкової моделі економіки, трансформації економічних відносин, зміни форми власності більшістю суб'єктів господарювання, виникнення нових форм та видів злочинних посягань у сфері економіки, необхідності забезпечення ефективного захисту економічних інтересів держави, суб'єктів підприємництва усіх форм власності, конституційних прав громадян.

Окрім підрозділів ДСБЕЗ, які протидіють злочинним посяганням на бюджетні кошти, особливе місце відводиться підрозділу по боротьбі з організованою злочинністю, у структурі якого є Управління боротьби з організованими злочинними групами у сфері економіки.

З метою встановлення контролю за організованою злочинністю, її локалізації, нейтралізації та ліквідації, а також усунення причин й умов існування організованої злочинності спеціальні підрозділи мають додаткові права, що передбачені ст. 12–15 цього Закону України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю»: заводити ОРС; за матеріалами ОРД подавати до суду заяви про скасування реєстрації та припинення діяльності суб'єктів підприємництва, а також позови про визнання недійсними угод в порядку, встановленому законодавством України; одержувати від банків, кредитних, митних, фінансових та інших установ, підприємств, організацій, незалежно від форми власності, інформацію і документи про операції, рахунки, вклади, внутрішні та зовнішні економічні угоди фізичних і юридичних осіб; у разі загрози знищення, приховування або втрати предметів чи документів, які можуть бути використані у розкритті або розслідуванні злочинної діяльності; накладати арешти на грошові кошти та інші цінності фізичних та юридичних осіб; вилучати предмети і документи зі складанням відповідного акта; використовувати штатних і нештатних негласних співробітників, які вводяться під легендою прикриття в організованих злочинних угрупованнях; залучати до співробітництва учасників організованих злочинних угруповань, які можуть бути частково або повністю звільнені від кримінальної відповідальності; використовувати спеціальні технічні засоби, які можуть бути використані як докази в судочинстві тощо [10].

Висновки. У процесі аналізу повноважень оперативних підрозділів, які протидіють злочинам у сфері економіки, лише в підрозділах ДСБЕЗ виділено конкретну спеціалізацію щодо протидії злочинам у

бюджетній сфері. Так, згідно із системою оцінки діяльності підрозділів ОВС України, діяльність підрозділів ДСБЕЗ оцінюється за показником викритих злочинів, пов'язаних з бюджетними коштами, а результати підрозділів боротьби з організованою злочинністю у сфері економіки визначаються «кількістю викритих організованих груп і злочинних організацій, що діяли в бюджетній сфері, у тому числі з корумпованими зв'язками», але при цьому в самій системі не йдеться щодо оцінки про здійснення профілактичної роботи.

Таким чином, суб'єкти державної протидії злочинам у бюджетній сфері становлять певну структуру, яку ми класифікуємо на суб'єктів: які здійснюють контроль за дотриманням бюджетного законодавства України; спеціалізовані суб'єкти, які здійснюють оперативно-профілактичні заходи.

Отже, настала нагальна потреба у структурі суб'єктів профілактики злочинів у бюджетній сфері створити:

а) спеціалізований підрозділ, на який було б покладено завдання щодо профілактики даних злочинів;

б) службу фінансово-бюджетного нагляду (яку було створено в Росії і яка зарекомендувала себе позитивно), яка має бути органом виконавчої влади, що здійснює функції з контролю й нагляду у фінансово-бюджетній сфері. [11].

Підтвердженням цього є проведення анкетування оперативних працівників, яке показало, що 67,7% респондентів, відповідаючи на запитання: «Чи доцільно створення служби фінансово-бюджетного нагляду в Україні?» вказали на її доцільності, 22,3% респондентів зазначили про необхідність розширення повноважень діючих суб'єктів протидії злочинам у бюджетній сфері, зокрема оперативних підрозділів, і лише 10% опитаних залишили би все без змін; в) розділити функції оперативних працівників з таким розрахунком, що одні з них повинні займатися розкриттям злочинів у бюджетній сфері, а інші зосереджувалися б на роботі з профілактики даних злочинів.

---

1. Криминология: учебник для вузов / под общ. ред. А.И. Долговой. – 3-е изд., перераб. и доп. – М., 2007. – С. 435; Криминология и профилактика преступлений: учебник / [Аванесов Г.А., Алексеев А.И., Антонян Ю.М. и др.]; под ред. А.И. Алексеева. – М., 1989. – 430 с.

2. Бюджетний кодекс України від 8 лип. 2010 р. № 2456-VI: за станом на 8 лип. 2010 р. / Верховна Рада України // Офіційний вісник України. – 2010. – № 59. – 13 серп. – С. 9.

3. За даними ДІАЗ МВС України, 2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mvs.gov.ua/mvs/control/main/uk/index>

4. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади: Указ Президента України № 1085/2010. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/documents/12584.html>.

5 Організація протидії злочинам у бюджетній сфері підрозділами Державної служби боротьби з економічною злочинністю МВС України (оперативно-розшукові засади) // Збірник матеріалів міжвідомчого семінару-наради (2–4 квіт. 2011 р). – К.: ПП «Заграй», 2011. – 135 с.

6. Василичук В.І. Організація протидії економічним злочинам підрозділами Державної служби боротьби з економічною злочинністю: навч.-практ. посібник / В.І. Василичук, В.Р. Сливенко, Л.П. Скалозуб. – К.: ПП «Заграй», 2010. – 174 с.

7. Научная организация управления в аппаратах милиции / под ред. проф. Г.Г. Зуйкова: учеб. пособие. – М., 1975. – 232 с.

8. Организационные структуры управления в органах внутренних дел. Реферативный обзор. – М., 1989. – С. 20.

9. МВД России – Энциклопедия / В.Ф. Некрасов и др. – М.: Издат. дом «ОЛМА-ПРЕСС», 2002. – С. 624.

10. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30 черв. 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 35. – Ст. 358. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

11. Об утверждении Положения о Федеральной службе финансово-бюджетного надзора: Постановление Правительства Российской Федерации от 15 июня 2004 г. № 278 // Российская газета. – 2004. – 17 июня.

Василичук В.І., Сливенко В.Р. Правовий статус суб'єктів профілактики преступлений в бюджетній сфері.

Раскрываются вопросы относительно правового статуса субъектов профилактики преступлений в бюджетной сфере, а также дается предложение о их усовершенствовании.

Ключевые слова: *правовой статус, преступления, бюджетная сфера, профилактика.*

Vasylynychuk V.I., Slyvenko V.R. Legal status of the subjects of crime prevention in the public sector.

The article covers questions on legal status of the subjects of crime prevention in the public sector, and provides suggestions for improvement.

Key words: *legal status, crimes, public sector, prevention.*

Стаття надійшла 28 березня 2013 р.